

ചൂണ്ടെഴുത്തുകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്ന ദേശങ്ങൾ

സജ്ജ തോമസ്
ഗവേഷകൻ,
മലയാളവിഭാഗം,
എസ്.ബി കോളേജ്, ചങ്ങനാശ്ശേരി

പ്രബന്ധസംഗ്രഹം

ഒരു ദേശത്തിന്റെ ചരിത്രവിചാരത്തിൽ ചൂണ്ടെഴുത്തുകളുടെ (signages) പങ്കിനെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കുകയാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ. വിവിധ ഭാഷാസമൂഹങ്ങളുടെ സമന്വയഭ്രമിയായ ഫോർട്ടുകൊച്ചി - മട്ടാഞ്ചേരി പ്രദേശമാണ് ഇവിടെ പഠനത്തിനായി തിരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നത്. മട്ടാഞ്ചേരിയിലെ ജൂതത്തെരുവ് എന്ന സവിശേഷ ഇടത്തിന്റെ രൂപീകരണവും അവിടെ കാണുന്ന ചൂണ്ടെഴുത്തുകളുടെ ആഖ്യാനതന്ത്രവും പരദേശി സിനഗോഗിന്റെ ക്ലോക്ക് ടവറിലെ ഭാഷാചിഹ്നങ്ങളിലൂന്നി ചർച്ച ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അതിനായി ഭാഷാഭൂമിതിപഠനത്തിന്റെ (linguistic landscape study) രീതിശാസ്ത്രമാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ചൂണ്ടെഴുത്തുകൾ എന്ന പ്രാദേശികവിഭവത്തെ മുൻ നിർത്തിയുള്ള ഇത്തരം പഠനങ്ങൾക്കു പ്രാദേശികചരിത്രരചനയിൽ സുപ്രധാന പങ്കു വഹിക്കാൻ കഴിയുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷ.

സൂത്രവാക്കുകൾ

ചൂണ്ടെഴുത്തുകൾ, ഭാഷാഭൂമിതി, ഇടരൂപീകരണം, സ്ഥലം

“ഭാഷയ്ക്ക് ഒരിക്കലും ചരിത്രത്തെ അവഗണിക്കാനാവില്ല, ചരിത്രകാരന് ഭാഷയെയും” (Cornfield 1991: 29)

ഒരു സ്ഥലത്തിന്റെ ഭാഷാഭൂമിതിയെ (linguistic landscape) കുറിച്ചുള്ള ചർച്ച ആ സ്ഥലത്തിന്റെ പ്രാദേശികാംശങ്ങളെ ഏറ്റവും ശക്തമായി എടുത്തു കാണിക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന

ഒന്നാണ്. മാത്രമല്ല, ഇതു മറ്റു ചരിത്രോപാധാനങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ ആ സ്ഥലത്തിന്റെ സുഗമമായ ചരിത്രവായനയ്ക്ക് സഹായിക്കുകയും ചെയ്യും. ഭാഷാ ചരിത്രവിജ്ഞാനീയത്തിൽ കടന്നുവരുമ്പോൾ ചൂണ്ടെടുത്തുകളിൽ (signages) തെളിയുന്ന ഭാഷകളുടെ ഘടനയുടെ വിശകലനത്തിനും പ്രാധാന്യമുണ്ട്. കാരണം ഓരോ ചൂണ്ടെടുത്തുകളും ചരിത്രഗതിക്കനുസരിച്ചുള്ള, കാലികമായ രേഖപ്പെടുത്തലായി മാറുന്നു. മാത്രമല്ല ഈ പ്രക്രിയ സാംസ്കാരികപ്രതിനിധാനമായി മാറുകയും വ്യവഹാരരൂപീകരണത്തിൽ പങ്കുവഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സവിശേഷമായ രാഷ്ട്രീയ, ചരിത്രകാലാവസ്ഥയിലാണ് ഓരോ ചൂണ്ടെടുത്തുകളും രൂപംകൊള്ളുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ചൂണ്ടെടുത്തുകളെ മുൻനിർത്തിയുള്ള ഭാഷാഭൂസ്ഥിതിപഠനം നിശ്ചിത സ്ഥലത്തിലെ സാമൂഹ്യ രാഷ്ട്രീയ മാറ്റങ്ങളെയും ചരിത്രപരവും ഭൂമിശാസ്ത്രപരവുമായ പരിണാമങ്ങളെയും പുനർവിചിന്തനം ചെയ്യാൻ സഹായിക്കുന്നു. പരമ്പരാഗതചരിത്രരചന കയ്യൊഴിഞ്ഞതും ജീവിതമുദ്രകൾ പതിഞ്ഞതുമായ എല്ലാത്തരം ഉപാധാനങ്ങളെയും സ്വീകരിച്ച് മുന്നേറുന്ന ഇന്നത്തെ ചരിത്രപഠനത്തിനു ഒഴിവാക്കാനാവാത്തതാണ് ചൂണ്ടെടുത്തുകൾ. നമ്മുടെ മുൻകാലചരിത്രരചനകളിൽ ചരിത്രവിശകലനത്തിനായി ഭാഷാരൂപങ്ങളെ പരിഗണിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പൊതു ഇടങ്ങളിലെ ചൂണ്ടെടുത്തുകളെ അതിന്റെ വൈവിധ്യത്തിൽ പഠിക്കുകയോ ചരിത്രവിജ്ഞാനീയത്തിൽ സൂക്ഷ്മമായി പരിഗണിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. അതിനാൽ ഒരു ദേശത്തിന്റെ ചരിത്രോപാധാനങ്ങളായും ചരിത്രബോധമായും ചൂണ്ടെടുത്തുകൾ എങ്ങനെ മാറുന്നുവെന്നും ഭാഷാഭൂസ്ഥിതിയാൽ അവ എങ്ങനെ നിർണയിക്കപ്പെടുന്നുവെന്നും അന്വേഷിക്കുകയാണ് ഇവിടെ ചെയ്യുന്നത്.

ഓരോ സാംസ്കാരിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളും ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ചരിത്രപരമായ സന്ദർഭം നിർണ്ണായകമാണ്. ചൂണ്ടെടുത്തുകളെ സാംസ്കാരിക ഉൽപ്പന്നമെന്ന നിലയിൽ മനസ്സിലാക്കിയാൽ അവ ഉയർന്നുവരുന്ന ചരിത്രനിമിഷങ്ങളെ എങ്ങനെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നുവെന്നും സ്വാധീനിക്കുന്നുവെന്നും പരിശോധിക്കാം. മാത്രമല്ല ഭാഷാഭൂസ്ഥിതിപഠനങ്ങൾക്ക് ഈ സാംസ്കാരിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ആഗോള

പ്രചാരത്തെക്കുറിച്ചും പ്രാദേശികസന്ദർഭങ്ങളോട് ഇവ എങ്ങനെ പൊരുത്തപ്പെടുന്നു, എങ്ങനെ രൂപാന്തരപ്പെടുന്നു എന്നതിനെക്കുറിച്ചും വിശകലനം ചെയ്യാൻ കഴിയും. ഇതുവഴി സാംസ്കാരിക ആവിഷ്കാരങ്ങൾക്കുള്ളിലെ പ്രതിരോധത്തിന്റെയും അട്ടിമറിയുടെയും സാധ്യതകളെ പരിശോധിക്കാനുമാകും. ഇവിടെ കൊച്ചിയെ (ഫോർട്ട് കൊച്ചി - മട്ടാഞ്ചേരി) പ്രത്യേകമായി പഠിക്കുമ്പോൾ കൊച്ചിയുടെ പ്രാദേശികചരിത്രത്തെത്തന്നെ വ്യത്യസ്തമായി വായിക്കാൻ ഭാഷാഭൂമിതിപഠനത്തിന്റെ രീതിശാസ്ത്രപരമായ ഉൾക്കാഴ്ചകൾ നമ്മെ സഹായിക്കും. കാരണം ഭാഷാഭൂമിതിപഠനം, ചൂണ്ടെടുത്തുകളിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന വിവിധഭാഷകൾ തമ്മിലുള്ള സാമൂഹ്യവും പ്രതികാത്മകവുമായ തലങ്ങളിലെ അധികാരബന്ധങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുന്ന രീതിശാസ്ത്രമാണ് മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നത് (Shohamy & Gorter 2009: 3). അതിനായി മട്ടാഞ്ചേരിയിലെ ജൂതത്തെരുവിനെ സവിശേഷ ഇടമായി പരിഗണിച്ച് അവിടെനിന്നു ലഭിച്ച രണ്ടു ചൂണ്ടെടുത്തുകളെയും അവയിലെ ഭാഷകളെയും പ്രശ്നവൽക്കരിക്കുകയാണിവിടെ. അതിലൊന്നു മട്ടാഞ്ചേരിയിലെ പരദേശി സിനഗോഗിലെ ക്ലോക്ക് ടവറിൽ കാണുന്ന ചൂണ്ടെടുത്താണ്. മറ്റൊന്നു സിനഗോഗിനു സമീപത്തെ സ്പൈസ് ഹൗസ് (Spice House) എന്ന സുഗന്ധവ്യഞ്ജനക്കടയിലെ ചൂണ്ടെടുത്തും. ഇങ്ങനെ രണ്ടു കാലത്തായി രൂപം കൊണ്ട ഈ ചൂണ്ടെടുത്തുകളെയാണ് വിശകലന ഏകകങ്ങളായി (units of analysis) പരിഗണിക്കുന്നത്.

വ്യത്യസ്ത ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങളിൽ നിലനിൽക്കുന്ന ഇവ കൊച്ചിയുടെ ദേശകാല അടയാളങ്ങളായി പ്രാഥമികമായി വിലയിരുത്താവുന്നതാണ്. മാത്രമല്ല, കൊച്ചിയുടെ രൂപഭാവത്തിലെ പരിണാമത്തെ അടയാളപ്പെടുത്താനും വിശകലനവിധേയമാക്കാനും ഈ ചൂണ്ടെടുത്തുകളെ നിർദ്ധാരണം ചെയ്യുന്നതുവഴി സാധിക്കും. കൊച്ചി എന്ന പ്രദേശത്തെ രൂപപ്പെടുത്തിയതും വളർത്തുന്നതും ആഗോളബന്ധങ്ങളും പലതരം വിഭവങ്ങളും അവയുടെ കൈമാറ്റങ്ങളും പലതരം മനുഷ്യരുടെ അറിവുകളും ഭാവനകളുമാണ്. ഇവയുടെയെല്ലാം പ്രതീകാത്മക ദൗത്യം നിർവഹിക്കുന്ന ഘടകങ്ങളിലൊന്നാണ് ചൂണ്ടെടുത്തുകൾ. ഈ ചൂണ്ടെടുത്തുകളിലൂടെയും മറ്റു പ്രവർത്തകങ്ങളിലൂടെയും ഉരുവമാകുന്ന വ്യത്യസ്ത മിണ്ടാട്ടങ്ങൾ

ഓടെ പരസ്പരബന്ധത്തിലാണ് ഈ ദേശത്തിലെ ബഹുസ്വരമായ ചരിത്രജീവിതം നിലകൊള്ളുന്നത്. കൊച്ചി എന്ന സ്ഥലവും ചുണ്ടെഴുത്തുകളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം പരിശോധിച്ചാൽ കൊച്ചി ക്കാരന്റെ കർത്തൃത്വനിർമ്മിതിയിൽ ഈ ബന്ധം നിർണ്ണായക സ്വാധീനമായിട്ടുണ്ട്. മാത്രമല്ല ഈ ബന്ധത്തെക്കുറിച്ച് സൂക്ഷ്മമായി അന്വേഷിക്കുന്നത് കൊച്ചിയിലെ സമൂഹങ്ങളുടെ ഗതിവിഗതികൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ സഹായകമാകും.

കൊച്ചിയുടെ പാരമ്പര്യത്തിന്റെയും സഹവർത്തിത്വത്തിന്റെയും തോതും തരവും ചർച്ചചെയ്താൽ വിവിധ ഭാഷാസമൂഹങ്ങൾ കടിയേറിപ്പാർക്കുന്ന ഇടമായി കൊച്ചി മാറിയതിന്റെ പ്രധാന കാരണങ്ങളിലൊന്ന് വ്യാപാരസാഹചര്യങ്ങളാണ്. ഇത് പലതരം സമ്പർക്കങ്ങൾക്കു വഴിയൊരുക്കി. ഇത്തരത്തിൽ പലതരം സമ്പർക്കങ്ങളിലൂടെ കൊച്ചിയിൽ രൂപപ്പെട്ട, കൊച്ചിയെ രൂപപ്പെടുത്തിയ നിരവധി സമൂഹങ്ങളിലൊന്നാണ് ജൂതസമൂഹം. പ്രാചീനകാലം മുതൽ തന്നെ ജൂതന്മാരും കേരളവും തമ്മിലുണ്ടായിരുന്ന അഭേദ്യബന്ധത്തിൽനിന്നുമാണ് ജൂത ഇടം കൊച്ചിയിൽ രൂപപ്പെടുന്നത്. ജൂതർ കൊച്ചിയുടെ സാംസ്കാരിക രൂപീകരണത്തിൽ സുപ്രധാന പങ്കുവഹിച്ചു. കൊച്ചിയിൽ സംഭവിക്കുന്ന ഓരോ ചലനവും സ്വാഭാവികമായും ജൂതസമൂഹത്തിലും മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി. കൊച്ചിയിലെ ജൂതചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ ഇതു വ്യക്തമാകും. കൊച്ചിയിലെ ജൂതത്തെരുവിലെ ചുണ്ടെഴുത്തുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചയിൽ ജൂതത്തെരുവ് എന്ന ഇടത്തിന്റെ രൂപീകരണത്തെ സവിശേഷമായി പരിഗണിക്കണം.

കൊച്ചിയിലെ ജൂതപാരമ്പര്യവും ജൂത ഇടനിർമ്മിതിയും

കേരളത്തിലേക്കുള്ള ജൂതന്മാരുടെ കടന്നുവരവ് നൂറ്റാണ്ടുകൾ നീണ്ടുനിന്ന ചരിത്രപ്രക്രിയയാണ്. പലകാലങ്ങളിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നു കേരളത്തിലേക്കു കടിയേറിയ ജൂതന്മാരും കേരളവും തമ്മിലുള്ള സാംസ്കാരികവിനിമയത്തെക്കുറിച്ച് ഇപ്പോഴും പഠനങ്ങൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. വൈവിധ്യമായ ഇടങ്ങളിൽനിന്നു വന്ന ജൂതർ വ്യത്യസ്തഭാഷകൾ സംസാരിക്കുമ്പോഴും വ്യത്യസ്തരീതികൾ പിന്തുടരുമ്പോഴും കേരളീയമായ സ്വത്വം പുലർത്തിയിരുന്നു. കൊടുങ്ങല്ലൂർ, പാലയൂർ, ഏഴിമല, മാള

ഇടങ്ങിയ സ്ഥലങ്ങളാണ് ജൂതരുടെ ആദ്യകാല അധിവാസകേന്ദ്രങ്ങൾ. ഇവർ ക്രിസ്തുവിനു മുമ്പേ കച്ചവടത്തിനായി മുസ്ലിരിസിൽ (കൊടുങ്ങല്ലൂർ) എത്തിയിരിക്കാമെന്നു അനുമാനിക്കാമെങ്കിലും കേരളത്തിലെ ജൂതസാന്നിധ്യത്തിന്റെ ലിഖിതതെളിവുകൾ നമുക്കു ലഭിക്കുന്നത് സി.ഇ. 849 ലെ തരിസാപള്ളി പട്ടയത്തിൽ കാണുന്ന ഹീബ്രു ലിപിയിൽ നിന്നാണ്. എന്നാൽ കൊച്ചിരാജ്യത്തെ പ്രത്യേകിച്ച് കൊടുങ്ങല്ലൂരിലെ ജൂതരുടെ കുടിയേറ്റത്തെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കുമ്പോൾ മിക്ക പണ്ഡിതരും പറയുന്നത് പത്താം നൂറ്റാണ്ടോടെ ആയിരിക്കണം കച്ചവട ആവശ്യത്തിന് അവർ എത്തിയതെന്നാണ്. സി.ഇ. 1000 ൽ ഭാസ്കരവിവർമ്മൻ ജൂത വർത്തകനായ ജോസഫ് റബ്ബാനു കൊടുത്ത 72 അവകാശാധികാരങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന ജൂതശാസനമാണിതിനു തെളിവ്. വര്യേണർക്കു മാത്രം കൽപ്പിച്ചിരുന്ന അവകാശങ്ങൾ ആചന്ദ്ര താരകാലത്തേക്ക് ജൂതന്മാർക്ക് കൊടുത്തതിൽനിന്ന് അവർക്ക് ഇവിടെ കൽപ്പിച്ചിരുന്ന പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കാം. (തദ്ദേശീയരായ അവർണർക്ക് ഈ അവകാശങ്ങൾ ഇല്ലായിരുന്നു എന്നുകൂടി ഓർക്കണം). ഇക്കാലത്ത് പ്രധാനപ്പെട്ട സുഗന്ധവ്യഞ്ജനവ്യാപാര തുറമുഖമായിരുന്ന കൊടുങ്ങല്ലൂർ (ജൂതന്മാർ shingly എന്നു വിളിച്ച സ്ഥലം) കേന്ദ്രീകരിച്ച ജൂതന്മാർ തങ്ങളുടെ വ്യാപാരം നടത്തിയിരുന്നു. 14-ാം നൂറ്റാണ്ടോടെ കൊടുങ്ങല്ലൂരിലെ തുറമുഖത്തിന്റെ പ്രതാപം അസ്തമിക്കുകയും കൊച്ചിത്തുറമുഖം ഉദയം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അതോടെ കൊടുങ്ങല്ലൂർ കേന്ദ്രീകരിച്ചു നടന്ന ജൂതജീവിതം കൊച്ചി കേന്ദ്രീകരിച്ചായി. കൊച്ചിയിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റത്തിനു മറ്റൊരു കാരണം പറയുന്നത് കൊടുങ്ങല്ലൂരിൽ 13-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഒടുവിൽ അറബികൾ ജൂതരുടെ സ്ഥാനം കൈവശപ്പെടുത്തുകയും ജൂതകേന്ദ്രങ്ങൾ തകർക്കുകയും ചെയ്ത പൊ.വ. 1565 ൽ അവർ കൊച്ചിരാജാവിനെ അഭയം പ്രാപിച്ചതെന്നാണ് ഒരു വാദം (പോൾ, 2006: 235). കൊടുങ്ങല്ലൂരിൽ എത്തിയ പോർത്തുഗീസുകാരുടെ പീഡനമാണ് മറ്റൊരു കാരണമായി പറയുന്നത്. എന്നാൽ ഇതേത്തുടർന്നാണ് കൊച്ചിയിലേക്കു ജൂതന്മാർ എത്തിയതെന്നവാദം പൂർണ്ണമായും ശരിയല്ലെന്ന് ഫിഷൽ വാദിക്കുന്നു. കൊച്ചിയിലെ ജൂതസമൂഹത്തെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കുമ്പോൾ 1500 കളിൽ പോർച്ചുഗീസുകാർ കൊച്ചി

കീഴടക്കുന്നതിന് മുമ്പേ ജൂതന്മാർ കൊച്ചിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു.¹ കാരണം 1498 ൽ അഞ്ചദീപ (Anjediva) ദ്വീപിൽ വച്ച് ഗാമ പിടികൂടിയ സ്ത്രീ കൊച്ചിജൂതയായിരുന്നുവെന്നു പോർച്ചുഗീസു രേഖകളിൽനിന്നു തെളിയുന്നു. മാത്രമല്ല ഇവർ ലിസ്ബണിൽ നിന്നു കൊണ്ടുവന്ന ഹീബ്രുപുസ്തകങ്ങൾ മേടിപ്പിക്കാൻ തദ്ദേശ വാസികളായ ജൂതന്മാരെ നിർബന്ധിക്കുന്നതായും തെളിവുണ്ട്. ഇതിൽനിന്നു രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ നമുക്കു വ്യക്തമാണ് ഒന്ന് അക്കാലത്ത് കൊച്ചിയിൽ സംഘടിതവും പ്രബലവുമായ സമൂഹമായി ജൂതർ മാറിയിരുന്നു. മറ്റൊന്ന് അവർ സാമ്പത്തികമായി മുന്നേറ്റം നടത്തിയിരുന്നു (Fitchel 1962: 39-40) ഏതായാലും കൊടുങ്ങല്ലൂരിന്റെ തകർച്ചയ്ക്കു ശേഷം കൊച്ചിയിലെത്തിയ ജൂതർ കൊച്ചിരാജാവ് കേശവരാമവർമ്മയുടെ (1565-1601) സഹായത്താൽ മട്ടാഞ്ചേരിയിൽ രാജാവിന്റെ കൊട്ടാരത്തിനും കുടുംബ ക്ഷേത്രത്തിനും സമീപത്തായി പാർപ്പുറപ്പിച്ചു. തുടർന്ന് ജൂതത്തെരുവും (1567) ജൂത സിനഗോഗും (1568) സ്ഥാപിതമായി. 16-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ നൂറോളം ഇസ്രായേൽ വേരുകളുള്ള ജൂതകുടുംബങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നും പോർത്തുഗീസു രേഖകൾ പ്രകാരം കൊച്ചിരാജാവിന്റെ സൈന്യത്തിലും ജൂതന്മാരുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും ഫിഷൽ കുറിക്കുന്നു (Fitchel 1962: 40). 1662 - ൽ പോർത്തുഗീസുകാർ മലബാർ വിട്ടുപോകുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പ് പരദേശി സിനഗോഗിനും നിരവധി ജൂതഭവനങ്ങൾക്കും തീയിട്ടു നശിപ്പിച്ചെങ്കിലും പിന്നീട് ഇതു പുതുക്കിപ്പണിതു. കൊച്ചി മഹാരാജാവ് തന്റെ ഭരണത്തിൻ കീഴിലുള്ള ജൂതന്മാരെ സംരക്ഷിച്ചു. 1663-ൽ പോർച്ചുഗീസുകാരെ പരാജയപ്പെടുത്തി കൊച്ചിയിൽ ശക്തമായ സ്വാധീനമായി മാറിയ ഡച്ചുകാരും ജൂതന്മാരോട് സൗഹാർദ്ദ അന്തരീക്ഷമാണ് നിലനിർത്തിയത്. ഡച്ചു കൊളോണിയൽ കാലത്ത് (1663-1795) കൊച്ചിജൂതന്മാരുടെ നില സാമ്പത്തികമായും സാമൂഹികമായും മെച്ചപ്പെട്ടു. ഇക്കാലത്തെ സമുദ്രാന്തരബന്ധങ്ങളും മറ്റും സൃഷ്ടിച്ച വാണിജ്യബന്ധങ്ങൾ പല വിഭാഗങ്ങളോടൊപ്പം ജൂതരെയും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. അതോടൊപ്പം 'കൊച്ചിജൂതൻ' എന്ന വാക്ക് പിന്നീട് കേരളത്തിലെ മുഴുവൻ ജൂതന്മാരെയും സൂചിപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങി.²

ഡച്ച് കൊളോണിയലിസത്തിനു ശേഷം ബ്രിട്ടീഷ് കൊ

ജോണിയൽ കാലത്ത് (1792-1947) കൊച്ചി മഹാരാജാവ് അർദ്ധസ്വതന്ത്രപദവി നിലനിർത്തി. ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഇന്ത്യയുടെ വടക്കും കിഴക്കും പുതിയ വാണിജ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചതിനാൽ കേരളത്തിൽ പൊതുവെ സാമ്പത്തിക സ്തംഭനാവസ്ഥയുണ്ടാകുകയും വികസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കൊളോണിയൽ ഭരണസംവിധാനത്തിൽ കേരളത്തിലെ ജൂതന്മാർ ഗുരുതരമായ അധ്യാപകരും അഭിഭാഷകരുമായി മാറുകയും ചെയ്തു. മറ്റുള്ളവർ ചെറുകിട കച്ചവടക്കാരായി തുടർന്നു. അപ്പോഴും സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ടുകൾമൂലം നിരവധി കൊച്ചി ജൂതന്മാർ ബോംബെയിലേക്കും കൽക്കത്തയിലേക്കും കുടിയേറാൻ നിർബന്ധിതരായി (Segal: 1993). 1947-ൽ ഇന്ത്യയിലെ ബ്രിട്ടീഷ് കൊളോണിയൽ ഭരണം അവസാനിക്കുകയും 1948-ൽ ഇസ്രയേൽ രാജ്യം രൂപം കൊള്ളുകയും ചെയ്തതിനെത്തുടർന്ന് നിരവധി ജൂതർ ഇസ്രായേലിലേക്ക് താമസം മാറി. ഇസ്രായേലിലേക്കു കുടിയേറുന്നതിനു മുമ്പ് കൊച്ചി പരിസരത്തു ഏഴോളം സിനഗോഗുകളിലായി 2500 മലബാറി ജൂതന്മാരും (കുറുത്ത ജൂതൻ) പരദേശി സിനഗോഗിൽ ഇരുനൂറോളം വെളുത്ത ജൂതന്മാരുമുണ്ടായിരുന്നു (Barbara C Johnson, 1986: 172). നൂറുക്കണക്കിനു ജൂതന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്ന കൊച്ചിയിൽ ഇന്നു വിരലിലെണ്ണാവുന്നവർ മാത്രമാണുള്ളത്. മാത്രമല്ല, നിലവിൽ കേരളത്തിൽ സജീവമായി നിലനിൽക്കുന്ന ഒരേയൊരു ജൂതപള്ളി മട്ടാഞ്ചേരിയിലെ പരദേശി സിനഗോഗാണെന്നു പറയുമ്പോഴും ഇതിന്റെ മതപരമായ പ്രവർത്തനം നിലച്ച അവസ്ഥയിലാണ്. വിശേഷാവസരങ്ങളിൽ മറ്റു സ്ഥലങ്ങളിലുള്ളവർ വന്നുകൂടി ഔപചാരികപ്രാർത്ഥനയ്ക്കു വേണ്ട 'മിനിയാം' (പ്രായപൂർത്തിയായ പത്തു പുരുഷന്മാർ എന്ന കോറം) പൂർത്തിയാക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ചുരുക്കത്തിൽ പരദേശി സിനഗോഗ് ഇന്ന് ആരാധനാലയം എന്നതിൽനിന്നു വിനോദസഞ്ചാരകേന്ദ്രമായിട്ടാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

കൊച്ചിയിലെ ജൂതരുടെ ചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ കൊച്ചിയുടെ ചരിത്രഗതിയ്ക്കനുസരിച്ച് ഉയർച്ചതാഴ്ചകൾ നിറഞ്ഞതായിരുന്നുവെന്ന് മേൽവിവരിച്ച സംക്ഷിപ്ത വിവരണത്തിൽനിന്നു വ്യക്തമാണല്ലോ. കൊച്ചിയിലെ ജൂതസമൂഹത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഇന്ന് പ്രതാപകാലത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്ക

ന്ന പൈതൃകസ്മാരകങ്ങൾ മാത്രമാണുള്ളതെന്നു കാണാം. അതിലൊന്നാണ് പരദേശി സിനഗോഗ്. ഇന്ന് ഫോർട്ട് കൊച്ചി-മട്ടാഞ്ചേരി സ്ഥലത്തിലെ പ്രധാന ടൂറിസ്റ്റ് ആകർഷണ കേന്ദ്രമാണ് ഈ സിനഗോഗ്. കൊച്ചിയിൽ മൂന്നു സിനഗോഗുകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും 1568 - ൽ പണി കഴിപ്പിച്ച⁴ മട്ടാഞ്ചേരിയിലെ പരദേശി സിനഗോഗാണ് പ്രശസ്തം. ലോകത്തെമ്പാടും ശ്രദ്ധയാകർഷിക്കുന്ന തരത്തിൽ പരദേശി സിനഗോഗ് നിലനിൽക്കുന്നത് 'ശുദ്ധ പാരമ്പര്യ' സങ്കല്പത്തിന്റെയും കൊളോണിയലിസത്തിന്റെയും ആഗോളതലത്തിൽ ജ്യോതർക്കുണ്ടായ സ്വാധീനത്തിന്റെയും ബലത്തിൽ കൂടിയാണ്. "കേരളത്തിലെ ജ്യോതരുടെ ജീവിതം ആരാധനാലയമായ പള്ളിയെ/ സിനഗോഗിനെ കേന്ദ്രമാക്കിയുള്ളതായിരുന്നു. നൂറ്റാണ്ടുകളോളം ഒറ്റപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടും ജ്യോതവിശ്വാസങ്ങളും ആചാരങ്ങളും നിലനിർത്താൻ കഴിഞ്ഞ ഈ സിനഗോഗിനോടുള്ള അടുപ്പവും അവിടുത്തെ സജീവമായ പ്രവർത്തനങ്ങളും കൊണ്ടാണെന്ന് ഇന്നും ജ്യോതർ വിശ്വസിക്കുന്നു" (സ്കറിയാ സക്കറിയ 2005: 144) ഇതിന്റെ സാക്ഷ്യമാണ് മട്ടാഞ്ചേരിയിലെ പരദേശി സിനഗോഗും ജ്യോതത്തെരുവും. പേരു സൂചിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ ജ്യോതന്മാർ ഒരുമിച്ച് താമസിച്ചിരുന്നതും വ്യാപാരം ചെയ്തിരുന്നതുമായ സ്ഥലമാണ് ജ്യോതത്തെരുവ്. ജ്യോതത്തെരുവ് എന്ന 'ഇടം' രൂപപ്പെടുന്നതും ആ ഇടം കൊച്ചിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ നിർണായകമാകുന്നതും ഡച്ച കാലഘട്ടത്തിലാണ്. വിവിധ ഉത്പന്നങ്ങളുടെ വിനിമയമാണ് കൊച്ചിനഗരത്തിലെ ജ്യോത ഇടത്തെ സൃഷ്ടിച്ചത്. ഡച്ചഭരണത്തിൻ കീഴിൽ (1663-1795) കൊച്ചിയിലെ ജ്യോതന്മാരുടെ സ്ഥിതി എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും മെച്ചപ്പെടുകയും അവർക്ക് എല്ലാ മേഖലയിലും സ്വാധീനമുണ്ടാകുകയും ചെയ്തു. മതപരമായും സാമൂഹ്യപരമായും പൗരന്മാരെന്ന നിലയിൽ തങ്ങളുടെതായ സാംസ്കാരികജീവിതം കെട്ടിപ്പെടുക്കാനുള്ള പൂർണ്ണസ്വാതന്ത്ര്യവും സുരക്ഷിതത്വവും അവർക്ക് ലഭിച്ചു. ഈ സമയം കൊച്ചിത്തുറമുഖം കപ്പലുകൾ നിറഞ്ഞതും തെരുവുകൾ ഏഷ്യയിൽ നിന്നും യൂറോപ്പിൽ നിന്നും ഉള്ള വ്യാപാരികളും ചരക്കുകളും നിറഞ്ഞതുമായി മാറിയിരുന്നു. കൊച്ചിയിലെ ജ്യോതസമൂഹവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളെല്ലാം സംഗ്രഹിച്ചാൽ മികച്ച ജ്യോതവ്യക്തിത്വങ്ങൾ കൊച്ചിയിലെ

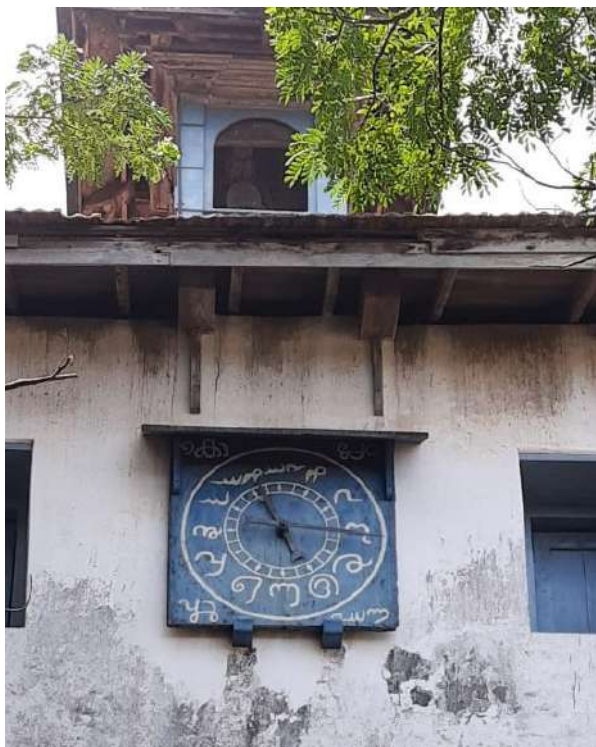
അധികാരത്തിലും സ്വാധീനത്തിലും ഉയർന്നുവന്നിരുന്നുവെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കും. മാത്രമല്ല ഡച്ച് ആർക്കൈവ്സുകളിൽനിന്നുള്ള രേഖകൾ പരിശോധിച്ചാൽ ജൂതവ്യാപാരികളിൽ പലർക്കും യൂറോപ്യൻ വ്യാപാരകമ്പനികളുടെയും പ്രാദേശിക ഭരണാധികാരികളുടെയും ദൃഷ്ടിയിൽ അന്തസ്സം ബഹുമാനവും കൂടാതെ വമ്പിച്ച സമ്പത്തും സമ്പാദിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു (Fischel: 1962). അതായത്, കൊച്ചിയുടെ സാമ്പത്തിക ജീവിതത്തിൽ ജൂതന്മാർ നിർണ്ണായകശക്തിയായി അക്കാലത്തു മാറിയിരുന്നു. മാത്രമല്ല, ഈ കാലയളവിൽ കൊച്ചിഭരണാധികാരികൾ നൽകിയ സുരക്ഷിതത്വവും ഡച്ചുകമ്പനിയുടെ പിന്തുണയും ജൂതന്മാരെ പുതിയൊരു കാലബോധത്തിലേക്കും കൊച്ചിയുടെ സമുദായബോധത്തിലേക്കും (community consciousness) നയിച്ചു. ഇതിന്റെ തെളിവാണ് 1760-ൽ ജൂതവർത്തകപ്രമാണിയായ ഐസേക്കിയേൽ റഹാബി നിർമ്മിച്ച പരദേശി സിനഗോഗിലെ ക്ലോക്ക് ടവറിലെ ചുണ്ടെഴുത്തുകളിൽ കാണുന്നത്.

കൊച്ചിയിലെ ഭാഷാചക്രവാളവും

ചുണ്ടെഴുത്തുകളെന്ന ചരിത്രാഖ്യാനങ്ങളും

കൊച്ചിയെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചയിൽ മുൻഗണനാക്രമങ്ങളിൽ പെടുത്താതെ പോകുന്ന പ്രാദേശികാനുഭവമാണ് ആ പ്രദേശത്തെ ചുണ്ടെഴുത്തുകൾ. ഇവയ്ക്ക് പല ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങൾ ഉള്ളപ്പോഴും കൊച്ചിയിലെ മനുഷ്യാസ്തിത്വത്തിന്റെ പ്രാതിനിധ്യമായി, കൊച്ചിയുടെ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഭാഗമായി അതു മാറുന്നു. ഈ ചുണ്ടെഴുത്തുകളെ പരിശോധിച്ചാൽ സങ്കീർണ്ണമായ സാമൂഹ്യതാത്പര്യങ്ങളെ നിർണയിക്കുവാൻ സാധിക്കും. മാത്രമല്ല, പല ചരിത്രപരമായ ഇടപെടലുകളെയും പൂർവ്യാരണങ്ങളെയും വിമർശനാത്മകമായി സമീപിക്കാനും കഴിയും. കേരളചരിത്രരചനയിൽ ചരിത്രകാരന്മാർ തരിസാപ്പള്ളി ചെപ്പേടുപോലെയുള്ള ചരിത്രോപാദാനങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്യുമ്പോൾ അതിലെ ഭാഷാവൈവിധ്യങ്ങളെ സസൂക്ഷ്മം നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. എം.ജി.എസ് നാരായണൻ ഇത്തരം ചെപ്പേടുകളിൽ തെളിയുന്ന സാംസ്കാരികസഹവർത്തിത്വം (Cultural Symbiosis) എടുത്തുകാട്ടി (Narayanan, 1972, 2006). “മലയാളത്തിന്റെ ജാതകം എന്നു വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന

രേഖയാണ് തരിസാപ്പള്ളി ചെപ്പേട്. അതിൽ സാക്ഷികൾ പേരു ചാർത്തിയിട്ടുണ്ട്. ചെപ്പേടിൽ ആ ഭാഗം ദൃശ്യരൂപത്തിലുള്ള ഭാഷാനയപ്രഖ്യാപനമായി കരുതാം. മൊത്തം 25 നാമമുദ്രകൾ: 11 എണ്ണം കൃഷിക്കിൽ (അറബിയിൽ, മുസ്ലിങ്ങളുടേത്); 10 എണ്ണം പഹ്ലവിയിൽ (ക്രൈസ്തവരുടേത്); 4 എണ്ണം ഹീബ്രുവിൽ (ജൂതരുടേത്). ഇതാണ് ലിപിമേളനത്തിലെ സംസ്കാരമേളനം. ജാതകത്തിൽ കണ്ട മേളനത്തിന് ഇരുപത്തൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിലെ മലയാളത്തിലും മാറ്റമില്ല. കലർപ്പിന്റെ കലവറയാണു മലയാളം. ഭാഷയിൽ മാത്രമല്ല കേരളസംസ്കാരത്തിലുടനീളം കലർപ്പിന്റെ കലയാണ്” (സ്കൂരിയാ സക്കറിയ, 2019: 918). മട്ടാഞ്ചേരിയിലെ പരദേശി സിനഗോഗിന്റെ ഭാഗമായ ക്ലോക്ക് ടവറിൽ തെളിയുന്ന ഭാഷാരൂപങ്ങളിലും ഇത്തരത്തിൽ ഭാഷാനയപ്രഖ്യാപനങ്ങളും സംസ്കാരമേളനവും കാണാം. ചെപ്പേടുകളിൽ നിന്നു വ്യത്യസ്തമാ

ചിത്രം: 1 ഡച്ച് കൊട്ടാരത്തിനഭിമുഖമായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന വശം. വടക്കുഭാഗത്തിലെ ഈ ക്ലോക്കിൽ മലയാള അക്ഷരങ്ങളാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

ചിത്രം: 2 ജൂതത്തെരുവിനു അഭിമുഖമായി നിൽക്കുന്ന വശം. തെക്കുഭാഗത്തെ ഈ ക്ലോക്കിൽ റോമൻ അക്കങ്ങളാണ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്.

യി പൊതു ഇടത്തിൽ ഏവർക്കും കാണാവുന്ന വിധത്തിലാണ് ക്ലോക്ക് ടവറിലെ ഭാഷാചിഹ്നങ്ങളുള്ളത്. ഇവയെ നമുക്ക് ചരിത്രത്തിൽനിന്ന് അകറ്റി മനസ്സിലാക്കാനാവില്ല. ഈ ചൂണ്ടെഴുത്തുകളിൽ ഭാഷകൾ തമ്മിൽ ചരിത്രപരമായ ബന്ധങ്ങൾ നിലനിൽക്കുന്നു. അത് പല സ്ഥലകാലങ്ങളിൽനിന്നു ഉരുവംകൊണ്ടു പല വർണസമൂഹങ്ങളെയും ഈ ചേർക്കുന്ന ഒന്നായി മാറിയിട്ടുണ്ട്. പരദേശി സിനഗോഗിലെ ക്ലോക്ക് ടവറിൽ തെളിയുന്ന ഭാഷാചക്രവാളം അത്തരത്തിൽ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ഇൻഡോ - പോർച്ചുഗീസ് - ഡച്ച് ശൈലിയുടെ സങ്കരമായ ക്ലോക്ക് ടവറിന്റെ നാലുവശങ്ങളിലായി നാല് ക്ലോക്കുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. നിലവിൽ മൂന്ന് വശങ്ങളിൽ മാത്രമാണ് ക്ലോക്കുകൾ ഉള്ളത്. നാലാമത്തേത് കാലപ്പഴക്കത്താൽ നശിച്ചുപോയെന്നും എടുത്തു മാറ്റിയെന്നും പറയുന്നു. ഈ ക്ലോക്കുകളിൽ സിനഗോഗിന്റെ പ്രവേശന കവാടത്തിലേക്ക് മുഖപ്പുള്ള വശത്തു റോമൻ അക്കത്തിലും കൊട്ടാരത്തിനു നേരെയുള്ള ക്ലോക്കിൽ മലയാള

ചിത്രം: 3 കിഴക്കുഭാഗത്തു സിനഗോഗിനു അഭിമുഖമായി നിൽക്കുന്ന വശം.
ഈ ഭാഗത്തു ഹീബ്രു അക്കങ്ങളാണ് കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്.

അക്കത്തിലും മൂന്നാമത്തെ വശത്തു ഹീബ്രു അക്കത്തിലും സമയം രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. പൊതുവഴിയുടമുഖമായുള്ള വശത്താണ് അറബി അക്കങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിരുന്ന എന്നു കരുതുന്നത് (ചിത്രം 1, 2, 3, നോക്കുക).

റഹാബിമാരും കൊച്ചിയുടെ കച്ചവടശൃംഖലയും

ഈ ക്ലോക്ക് ടവറും അതിലെ ഭാഷാചിഹ്നങ്ങളും കൂടുതൽ ചരിത്രപരമായ അന്വേഷണങ്ങളിലേക്കു നമ്മെ നയിക്കുന്നു. ആദ്യമായി പരിശോധിക്കേണ്ടത് ഈ നാലു ഭാഷാചിഹ്നങ്ങൾ ക്ലോക്ക് ടവറിൽ ഉടലെടുത്ത രാഷ്ട്രീയസാഹചര്യമാണ്. ഈ അന്വേഷണം 17-18 നൂറ്റാണ്ടുകളിൽ ഡച്ച് ഈസ്റ്റ് ഇന്ത്യാകമ്പനിയുടെയും (VOC - Verenigde Oostindische Compagnie) ഇന്ത്യൻ ഭരണാധികാരികളുടെയും ഇടയിൽ ഇടനിലക്കാരായി പ്രവർത്തിച്ച ജൂതവ്യാപാരികളായ റഹാബികളിലേക്കാണ് എത്തുന്നത്. റഹാബി കുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങൾ, വിദേശ

വ്യാപാരത്തിലെ ഏജന്റുമാരായും ഡച്ച്, ഹിന്ദു ഭരണാധികാരികളുടെ സാമ്പത്തിക, രാഷ്ട്രീയ ഉപദേശക്കാരുമായിരുന്നു. എന്തുകൊണ്ടാണ് റഹാബികളെ ഡച്ചുകാർക്ക് ആവശ്യമായി വന്നത് എന്ന ചോദ്യം പ്രസക്തമാണ്. ഡച്ചുകാർ ഇന്ത്യയിൽ വ്യാപാര അവസരങ്ങൾ കണ്ടുതുടങ്ങിയപ്പോൾ ഇന്ത്യൻ വ്യാപാരികളോടും ഭരണാധികാരികളോടും ഇടപഴകാനും സുഗന്ധവ്യഞ്ജന വ്യാപാരകരാറുകൾക്ക് ഇടനിലക്കാരായി നിൽക്കാനും ചർച്ചകൾ നടത്താനും വിശ്വസ്തരായ ആളുകൾ ആവശ്യമായിരുന്നു. മലയാളം സംസാരിക്കുന്നെങ്കിലും രാഷ്ട്രീയ ഐക്യം ഇല്ലാത്ത നാട്ടുരാജാക്കന്മാരുള്ളതുകൊണ്ട് ആഭ്യന്തരമായി ശിഥിലീകരിക്കപ്പെട്ട നിലയിലായിരുന്നു മലബാർ. ഡച്ചുകാർ എത്തിയപ്പോൾ കുരുമുളക് ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിലെ രാജാക്കന്മാരുമായി ഉടമ്പടിയും നയപരമായ ഇടപെടലുകളും ആവശ്യമായി വന്നു. കമ്പനിക്കു വേണ്ടി കുരുമുളക് വാങ്ങുക എന്നത് ചെറിയ വ്യാപാര ഇടപാട് ആയിരുന്നില്ല. അതിനായി മികച്ച നയതന്ത്ര ഇടപെടലുകളും ക്ഷമയോടെയുള്ള വിലപേശലും വിനയം കൈവിടാതെയുള്ള കാർക്കശ്യവും കുരുമുളക് ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന പ്രദേശത്തെ ഭരണാധികാരികളുമായി ആവശ്യമായിരുന്നു. അതിനായി തദ്ദേശീയമായ നാട്ടുനടപ്പുകളും ആചാരങ്ങളും ഭാഷയും ചിട്ടവട്ടങ്ങളും അറിയുന്ന ആളുകളെ കമ്പനിക്കു നിയമിക്കേണ്ടി വന്നു (Fitchel, 1962: 48). ഇത്തരത്തിൽ പല തദ്ദേശീയ ഭരണാധികാരികളുമായും ചർച്ചകൾ നടത്താനും ഉടമ്പടികളിൽ ഏർപ്പെടാനും അവർ ഏൽപ്പിച്ചത് റഹാബിമാരെ ആണ്. അവരുടെ പ്രധാന കർമ്മ മണ്ഡലം കുരുമുളകു വാങ്ങലായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരും ഗുജറാത്തിൽ നിന്നുള്ള ഇന്ത്യൻ വ്യാപാരികളും തിരുവിതാംകൂറിലെ മാർത്താണ്ഡവർമ്മയും കുരുമുളകു വ്യാപാരത്തിൽ ഡച്ചുകാർക്കു ഭീഷണിയായി. ഇതു തരണം ചെയ്യാൻ റഹാബികൾക്കായി. ഏതാണ്ട് ഒന്നരനൂറ്റാണ്ടോളം റഹാബി കുടുംബം യൂറോപ്പിനും ഏഷ്യയ്ക്കും ഇടയിലുള്ള പ്രധാനകണ്ണിയായി തുടർന്നു.

റഹാബിമാരിൽ ഏറ്റവും പ്രശസ്തൻ പ്രമുഖ ജൂതവ്യാപാരിയായ ഡേവിഡ് റഹാബിയുടെ പിൻഗാമിയും മകനുമായ ഐസേക്കിയൽ റഹാബിയാണ് (1694-1771). ഏതാണ്ട് അര നൂറ്റാണ്ടുകാലം (1723 - 1771) മലബാറിന്റെയും ഡച്ച് ഈസ്റ്റിന്ത്യാ

കമ്പനിയുടെയും വാണിജ്യ രാഷ്ട്രീയമേഖലയുടെ ഇടനിലയായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൊച്ചിരാജാവിന്റെ കൊട്ടാരത്തിനു സമീപത്തുള്ള വീട് എല്ലാ നാടുകാരുടെയും പ്രമുഖരുടെയും സംഗമവേദിയായി. അദ്ദേഹം വ്യാപാരപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കിടയിലും ജൂതമത വിശ്വാസികൾക്കു വേണ്ടി സാംസ്കാരികവും സാഹിത്യവും മതപരവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സമയം കണ്ടെത്തി. ജൂതന്മാർക്കിടയിൽ വെളുത്ത, കറുത്ത വിഭജനങ്ങൾ ഉണ്ടായപ്പോഴും കറുത്ത ജൂതന്മാർക്കു സ്ഥലം വാങ്ങി സിനഗോഗ് നിർമ്മിക്കുകയും വെളുത്ത ജൂതന്മാരുടെ കൊച്ചിയിലെ സിനഗോഗ് പുനസ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹമാണ് ഇവിടെ ചർച്ച ചെയ്യുന്ന ക്ലോക്ക് ടവർ 1760-ൽ സ്വന്തം ചെലവിൽ നിർമ്മിച്ചത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാമുദായികജീവിതത്തിൽ വ്യാപാരവും മതവും ഒരേപോലെ ഇടകലർന്നു. ഐസേക്കിയൽ റഹാബിയുടെ വാണിജ്യ നയതന്ത്രപ്രവർത്തനങ്ങൾ ഡച്ച്, ഇംഗ്ലീഷ്, ഫ്രഞ്ച്, പോർത്തുഗീസ്, ഡാനിഷ് തുടങ്ങിയ യൂറോപ്യൻ വ്യാപാരികളുമായി മാത്രമല്ല മുസ്ലിങ്ങൾ, പാഴ്സികൾ, ഹിന്ദുക്കൾ തുടങ്ങി നിരവധി പ്രാദേശിക മത, വംശീയവിഭാഗങ്ങളുമായി സമ്പർക്കത്തിലൂടെയായിരുന്നു. അതായത് പ്രാദേശികവും അന്തർദേശീയവുമായ ഇടപെടലായിരുന്നു റഹാബികളുടേത്. മാത്രമല്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യാപാരപങ്കാളികളായി മക്കളും കുടുംബാംഗങ്ങളും മാത്രമല്ല ഉറുസുഹത്തുക്കളായ ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലിംങ്ങളുമുണ്ടായിരുന്നു (Fitchel, 1962: 51). ഇങ്ങനെ തമ്മിൽത്തമ്മിൽ രൂപപ്പെടുന്ന കൊച്ചിയുടെ സാമുദായികാന്തരീക്ഷമാണ് ക്ലോക്ക് ടവറിൽ തെളിയുന്നത്. കേരളചരിത്രം പരിശോധിച്ചാൽ കടൽ കടന്നുവന്ന വിവിധ സമൂഹങ്ങളിൽ പ്രധാനികളായ ക്രിസ്ത്യാനികളും ജൂതരും അറബികളും വ്യാപാരാവശ്യത്തിനായി പാർത്തുതുടങ്ങിയത് നഗരങ്ങളിലായിരുന്നു. വാണിജ്യാവശ്യങ്ങൾക്കായി നഗരത്തിൽ കൊള്ളക്കൊടുക്കലിന്റേതായ, പങ്കാളിത്തത്തിന്റേതായ അന്തരീക്ഷം ഉണ്ടായി. ഇങ്ങനെ കൊച്ചിയിൽ അക്കാലത്തെ വ്യാപാരബന്ധങ്ങൾ വഴി ഉടലെടുത്ത പുതിയ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ സൃഷ്ടി കൂടിയാണ് ഈ ഭാഷാചിഹ്നങ്ങൾ. ഇവിടെ പല വർണസമൂഹങ്ങൾ കൊച്ചിയുടെ ഭൂമികയിൽ രൂപീകരിച്ച സമ്പർക്ക ഇടങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുന്നിടത്തു കൊച്ചി ഒരു മാതൃകാസ്ഥാനമായി മാറുന്നതു കാണാം.

കരുമുളകും മറ്റു സുഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങളും എന്തിന്, മനുഷ്യരെ വരെ വാങ്ങുകയും വിൽക്കുകയും സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പാണ്ടികശാലകളിലും പള്ളികളിലും കൊച്ചിയുടെ അങ്ങാടിയിലും നടക്കുന്ന കൊടുക്കൽ വാങ്ങലുകളാണ് ടവറിലെ ഭാഷാമണ്ഡലത്തെ സൃഷ്ടിച്ചത്. ഇതിലൂടെ പലതരം പ്രതിനിധാനങ്ങൾ സാധ്യമാകുന്നുണ്ട്. റഹാബിമാരുടെ കാലത്തു ആ കുടുംബവും പരദേശിസമൂഹവും ജൂതപാരമ്പര്യത്തെയും ഹീബ്രു ഭാഷയെയും മുറുകെ പിടിച്ചിരുന്നു. ജൂതപാരമ്പര്യത്തിൽപെട്ട എല്ലാ ആൾക്കാരും ഹീബ്രുവിൽ ധാരണയുണ്ടായിരുന്നു. ഹീബ്രുഭാഷയാണ് മലബാർ തീരത്തും പുറത്തുമുള്ള ജൂതന്മാരെ ഒന്നിച്ചു ചേർത്തിരുന്ന ഇണക്കുകണ്ണി. അവരുടെ പല കത്തിടപാടുകളും സാഹിത്യവിഷ്ണുവും ഹീബ്രുവിലായിരുന്നു. അവർ തദ്ദേശഭാഷയായ മലയാളം സംസാരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും സിനഗോഗിലും അവിടുത്തെ അറിയിപ്പിനുമായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത് ഹീബ്രുവാണ്. ഡച്ച കമ്പനിയുമായി നടന്ന കത്തിടപാടുകളിലും ഡച്ച് രേഖകളിലെ ജൂതവ്യാപാരികളുടെ ഒപ്പുകളിലും ഹീബ്രുവാണ് ഉള്ളത് (Fitchel 1962: 54). അപ്പോഴും ക്ലോക്ക് ടവറിലെ എല്ലാ ഭാഷാചിഹ്നങ്ങളും ഹീബ്രുവിലായില്ല. ചിതറിക്കപ്പെട്ട ജൂതസമൂഹം പരദേശവാസികളാണ് തങ്ങൾ എന്ന ബോധം നിലനിർത്തുമ്പോഴും കൊച്ചിയുടെയും മലയാളിയുടെയും സാംസ്കാരികസ്വത്വം അവർ ആവിഷ്കാരരൂപങ്ങളിൽ പങ്കുവെച്ചിരുന്നു.

ക്ലോക്ക് ടവറിൽ കാണുന്ന വിവിധ ഭാഷകൾ വിവിധ സമൂഹങ്ങളുടെയും കൊച്ചിയുടെയും ആവശ്യങ്ങൾക്കും ഉത്പാദന വിതരണവ്യവസ്ഥയ്ക്കനുസരിച്ചും രൂപപ്പെട്ടതാണ്. ധാരാളം കരുമുളക് എക്സ്പോർട്ടും മറ്റു സുഗന്ധവ്യഞ്ജന ഇടപാടുകളും നടന്നിരുന്ന സ്ഥലമാണു മട്ടാഞ്ചേരി. കൊച്ചിയിൽ ഹീബ്രു അക്കങ്ങളും ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു കച്ചവടമണ്ഡലത്തിലാണ് പ്രയോഗത്തിലാകുന്നത്. എറണാകുളം ചന്തയിൽ മൊത്തക്കച്ചവടക്കാർ അടുത്ത കാലംവരെ ഇടപാടു സംബന്ധിച്ച് ആശയവിനിമയത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന സംഖ്യാവാക്കുകൾ ഹീബ്രുവായിരുന്നെന്നോർക്കണം (ബോണി, 2017). അറബിയും ഒരു കാലത്ത് വ്യാപാര ഭാഷയായിരുന്നു. “കരാറുകളും മറ്റും എഴുതി വെക്കേണ്ടതുളളതിനാൽ വാണിജ്യരംഗത്ത് ലിഖിതഭാഷ അത്യാവശ്യമായിരുന്നു.

അറബി, സുറിയാനി ഭാഷകൾ സംസാരിച്ചിരുന്നവർക്കിടയിലെ ഇടപാട് ആയിരുന്നതിനാൽ രണ്ടിലേതിന്റെയെങ്കിലും വരമൊഴിയാണ് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടാവുക”(അബൂബക്കർ, 2020: 52). ഇത്തരത്തിൽ പ്രാദേശികവും ആഗോളവുമായ വ്യാപാരത്തിലെ ഉഭയജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമായിട്ടാണ് മലയാളവും ഹിബ്രുവും അറബിയും റോമനും ഈ ഭാഷാശൃംഖലയിൽ വരുന്നത്. കൊച്ചിയിൽ ശക്തിപ്പെട്ടുവരുന്ന അക്കാലത്തെ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥ നിലനിർത്താൻ സ്വത്വപ്രതിനിധാനത്തോടൊപ്പം അപരപ്രതിനിധാനവും ആവശ്യമാണ്. അതിനായി പെട്ടെന്നുതന്നെ അടയാളപ്പെടാനും അടയാളപ്പെടുത്താനും ഭാഷ ഉപയോഗിച്ചു.

ക്ലോക്ക് ടവറിലെ ചൂണ്ടെഴുത്തുകളെ രൂപപ്പെടുത്തിയ സാമുദായികബോധവും അതു വഴി രൂപപ്പെട്ട ഭാഷാഭൂസ്ഥിതിയും പുതിയ ഇട രൂപീകരണത്തിലേക്കും ചൂണ്ടെഴുത്തു നിർമ്മിതിയിലേക്കും നയിക്കുന്നു. ചൂണ്ടെഴുത്തുകളെ വർത്തമാനകാലനുഭവങ്ങളിലും പ്രത്യക്ഷാനുഭവങ്ങളിലും മാത്രം മനസ്സിലാക്കാനാവില്ല. ഒരു ചൂണ്ടെഴുത്ത് പല ചരിത്രാനുഭവങ്ങളിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച് അനുഭവത്തിന്റെ പല അടരുകൾ ഊറിക്കൂടി അതിനുണ്ടാകുന്ന അർത്ഥപരമായ വൈപുല്യമാണ് അതിനെ പിന്നെയും അർത്ഥക്ഷമതയുള്ളതാക്കി മാറ്റുന്നത്. ഇതിലൂടെ ചൂണ്ടെഴുത്തുകൾ തന്നെ ചരിത്രബോധമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. “ഞാനെപ്പോഴും കൊച്ചിയുടെ പൊതുബിംബമായി കാണുന്നത് മട്ടാഞ്ചേരി ജൂതപ്പള്ളിയുടെ ഘടികാരമാണ്. ആ ഘടികാര മാളികയ്ക്ക് നാലു വശങ്ങളുണ്ട്. ഈ നാലു വശങ്ങളിൽ വടക്കോട്ടു നോക്കുന്ന ഘടികാരമുഖപ്പിൽ മലയാള അക്കങ്ങളാണ് ഒന്നു മുതൽ പന്ത്രണ്ടുവരെ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. കാരണം വടക്കായിരുന്നു അന്ന് കൊച്ചി രാജാവിന്റെ കൊട്ടാരം. അതിനപ്പുറം കേരളക്കര, അതിനപ്പുറം സാമൂതിരി എന്നിങ്ങനെ പോകുന്നു. പടിഞ്ഞാറ് മുഖപ്പിൽ ഹിബ്രു ഭാഷയിലുള്ള ലിപികൾ ആയിരുന്നു. സോളമന്റെ ദേവാലയത്തിന്റെ തകർച്ച മുതൽ അഭയം തേടി കേരളത്തിലേക്ക് എത്തിയ ജൂതന്മാരെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു അത്. കിഴക്കേ മുഖത്ത് അക്കങ്ങൾ ഇല്ല. കാലത്തിന്റെ ആക്രമണത്തിൽ അവ കൊഴിഞ്ഞുപോയി. അത് അറബിഭാഷയിലെ അക്കങ്ങളായിരുന്നു എന്നാണ് ഉന്നയിക്കപ്പെടുന്നത്. ജൂത

പുളളിയുടെ കിഴക്കോട്ടു നോക്കിയാൽ ഇന്നത്തെ എറണാകുളം കാണാം. മൂന്നുറോ നാന്നുറോ വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പുള്ള എറണാകുളം ഇന്നത്തെ എറണാകുളം പോലെയല്ല. കായൽ തീരത്ത് മുഴുവൻ മുക്കുവകുടുംബങ്ങളും അതീവ ദരിദ്രരായ മറ്റു സമുദായങ്ങളും താമസിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളായിരുന്നു. ഇവരെ അത്യന്തം അടിച്ചമർത്തിയ ഒരു സാമന്തവ്യവസ്ഥ കേരളത്തിൽ നിലനിന്നിരുന്നു. ഒരുപക്ഷേ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവരുടെയും ജാതിവെറിയുടെ ഇരകളുടെയും മൗനത്തെ ആയിരിക്കും അക്കങ്ങൾ ഇല്ലാതെ ശൂന്യമായ ഘടികാരത്തിന്റെ കിഴക്കേ മുഖം സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. തെക്കേ മുഖപ്പിൽ റോമൻ അക്ഷരങ്ങളാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. അതൊരുപക്ഷേ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ഏതാണ്ട് അഞ്ഞൂറു വർഷത്തോളം നീണ്ടുനിന്ന കൊച്ചിയുടെ യൂറോപ്യന്മാരുമായുള്ള സംസർഗ്ഗത്തെയാണ്” (മാധവൻ, 2022: 5). ചൂണ്ടെഴുത്തുകൾ എങ്ങനെ ചരിത്രബോധമായും ചരിത്രാഖ്യാനമായും പ്രവർത്തിക്കുന്നുവെന്നു എൻ. എസ് മാധവന്റെ ഈ വാക്കുകളിൽ തെളിയുമ്പോൾ ഇത്തരത്തിൽ പല ബോധങ്ങളും ആഖ്യാനങ്ങളും പല രീതിയിൽ കൊച്ചിയുടെ ഭാഷാസംസ്കൃതിയെ മുൻനിർത്തി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട് എന്നുകാണാം. ക്ലോക്ക് ടവറിലെ ചൂണ്ടെഴുത്തുകളിലെ ചരിത്രബോധം ഭൂതകാലത്തിൽ മാത്രം പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒന്നല്ല. ഇപ്പോഴും തുടരുന്ന പ്രക്രിയയാണ്. ഈ ചൂണ്ടെഴുത്തുകളെ രൂപപ്പെടുത്തിയ ചരിത്രബലം കൊച്ചിയുടെ അനുദിനജീവിതത്തിൽ നിർണായക സ്വാധീനവുമാണ്. ഈ ചൂണ്ടെഴുത്തിലെ ഭാഷകൾ തമ്മിലുള്ള ധർമ്മപരമായ ബന്ധങ്ങൾ പുതിയ ബന്ധങ്ങളിലേക്ക് എത്തുകയും അത് ആദ്യം രൂപപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സ്ഥലകാലബന്ധങ്ങളെ റദ്ദുചെയ്യുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ ഉടലെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ ചലനാത്മകതയാണ് കൊച്ചിയുടെ ഭാഷാഭൂസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചയിൽ പ്രധാനമാകുന്നത്. സിനഗോഗിലെ ചൂണ്ടെഴുത്തുകളിലെ ഭാഷകളും അവ നിൽക്കുന്ന സ്ഥലവും തമ്മിൽത്തമ്മിൽ രൂപപ്പെടുത്തുന്ന ഭാഷാഭൂസ്ഥിതി പുതിയ ചൂണ്ടെഴുത്തുകളിൽ എങ്ങനെ പ്രതിഫലിക്കുന്നുവെന്നു പരിശോധിക്കാം. അതിനായി പരദേശി സിനഗോഗിനു തൊട്ടടുത്തുള്ള ഇപ്പോൾ സുഗന്ധവ്യഞ്ജനവ്യാപാരം നടക്കുന്ന 'സ്പെസ് ഹൗസ്' എന്ന കടയിലെ ചൂണ്ടെഴുത്തു ശ്രദ്ധിക്കുക.

ചിത്രം: 4 - ഡച്ച് പാലസിനു മുമ്പിലായി ജൂതന്തെരുവിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്പൈസ് ഹൗസ് എന്ന കടയുടെ ചുണ്ടെഴുത്ത്.

സ്പൈസ് ഹൗസിലെ ചുണ്ടെഴുത്തിനെ സൂക്ഷ്മമായി നിരീക്ഷിച്ചാൽ പൈതൃകനഗരമെന്ന വിശേഷണവും പുത്തൻ സാമ്പത്തികനയങ്ങളുടെ സ്വാധീനവും ആഗോളവത്കരണത്തിന്റെ പുതുഭാവങ്ങളും ടൂറിസവും ആ പ്രദേശത്തിന്റെ ജീവിതഗതിയെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന ബോധ്യമാകും. മാത്രമല്ല അതിനു സമാന്തരമായി ഭൂരഹിതരും ചേരിനിവാസികളും ഉൾപ്പെടെ പാർശ്വവത്കരിക്കപ്പെട്ട വിവിധ സമൂഹങ്ങളും ഈ ഇരട്ട നഗരത്തിന്റെ അതിർത്തികളെയും ബഹുമുഖഭാവനകളെയും പുനർനിർമ്മിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം ചേർന്നു സൃഷ്ടിക്കുന്ന ചുണ്ടെഴുത്തുകളുടെ മാറ്റങ്ങൾ കൊച്ചി എന്ന നഗരത്തിലെ രാഷ്ട്രീയ സമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരിക ഘടകങ്ങളിലെ മാറ്റങ്ങളോട് അഭേദ്യമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കൊച്ചിയുടെ പ്രാദേശികചരിത്രഗതിയിൽ കാണുന്ന മാറ്റങ്ങൾ പ്രത്യേകിച്ച് ക്ലോക്ക് ടവറിൽ കണ്ട യഹൂദ - ക്രിസ്ത്യൻ - മുസ്ലീം സമുദായങ്ങളുടെ കർതൃത്വത്തിൽ വന്ന മാറ്റവും മട്ടാഞ്ചേരിയുടെ വ്യാപാരശേഷിയിൽ വരുന്ന മാറ്റവും കൊച്ചിയിലെ വർത്തമാനകാല ചുണ്ടെഴുത്തുകളിൽ തെളിയുന്നുണ്ട്.

18-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ വിപുലമായ കച്ചവട ശൃംഖലകളിൽനിന്നു പരിമിതമായ സാഹചര്യങ്ങളിലേക്കു മാറിയ മട്ടാഞ്ചേരിയുടെയും ജൂതന്തെരുവിന്റെയും മുഖമാണ് സ്പൈസ് ഹൗസിലെ ചുണ്ടെഴുത്തിൽ ദൃശ്യമാകുന്നത്. ഡച്ചുകാരുടെ കീഴിൽ മട്ടാഞ്ചേരിയിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ഡച്ച നഗരത്തിലെ ചുണ്ടെഴുത്തിൽ നാലു ഭാഷകൾ (നിലവിൽ മൂന്ന്) ഉണ്ടെങ്കിൽ കൊളോണിയൽ അധി

നിവേശത്തിൽനിന്നു വേറിട്ടു, വർത്തമാനകാല മട്ടാഞ്ചേരിയിലെ ഈ ചുണ്ടെഴുത്തിൽ ഇരുപതോളം ഭാഷകൾ കാണാം. മലയാളം, അറബി, ഹിബ്രു, റോമൻ എന്നീ നാലു ലിപികളുടെ മേളനമാണ് ക്ലോക്ക് ടവറിൽ നടക്കുന്നതെങ്കിൽ അതിന്റെ അഞ്ചിരട്ടി ലിപികളുടെ മേളനമാണ് സ്പെസ് ഹൗസിലേത്. പക്ഷേ ക്ലോക്ക് ടവറിൽ തെളിയുന്ന ഭാഷകളുടെ അനുഭവമൂല്യമല്ല സ്പെസ് ഹൗസിലേത്. ക്ലോക്ക് ടവറിലെ ചുണ്ടെഴുത്തിൽനിന്നു സ്പെസ് ഹൗസിലേക്കു വരുമ്പോൾ ഇവ തമ്മിൽ ഏകദേശം മൂന്നു നൂറ്റാണ്ടിന്റെ കാലവ്യത്യാസം കാണാം. എങ്കിലും കൊച്ചിയുടെ വർത്തമാനകാലത്തെ ചുണ്ടെഴുത്തുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചയിൽ ഭൂതകാലത്തെ ചുണ്ടെഴുത്തുകളുമായുള്ള ബന്ധം നിർണ്ണായകമാണ്.

കൊച്ചിയിൽ പുതിയ സ്ഥലകാലബോധം പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന്റെയും അതുവഴി കൊച്ചിയുടെ പരിവർത്തനദശ മാറുന്നതിന്റെയും സൂചനകൂടിയാണ് സ്പെസ് ഹൗസിലെ ചുണ്ടെഴുത്ത്. കൊച്ചിയുടെ വർത്തമാനത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിലാണ് അതു ഊന്നുന്നത്. കാരണം മട്ടാഞ്ചേരിയിലെ കമ്പോളവ്യവസ്ഥ ഇന്നും തുടരുന്നുണ്ടെങ്കിലും പഴയ പ്രതാപത്തിലല്ല. കൊച്ചിയിലെ വ്യാപാരത്തിന്റെ നെടുംതൂണുകളായിരുന്ന പാണ്ടികുലകളിൽ (പാണ്ടുല) പലതും ഹോട്ടലുകളും മ്യൂസിയങ്ങളും കുട്ടികളുടെ കളിസ്ഥലങ്ങളുമൊക്കെയായി മാറി. ഫോർട്ടുകൊച്ചി-മട്ടാഞ്ചേരി പ്രദേശം കൊളോണിയൽകാലത്തുനിന്നു ആധുനികകാലത്തിലേക്കു മാറിയപ്പോൾ ആ പ്രദേശത്തിന്റെ അതിജീവനശേഷി ഇന്ന് വ്യാപാരത്തെ മാത്രം ആശ്രയിച്ചല്ല. ടൂറിസം വലിയൊരു സാധ്യതയായി അവിടെ കടന്നുവരുന്നുണ്ട്. അപ്പോഴും അമ്പതിലധികം രാജ്യങ്ങളുമായി വ്യാപാര ഇടപാടുകൾ നടന്നിരുന്ന ഈ സ്ഥലത്തിന്റെ പാരമ്പര്യം പലരീതിയിൽ കൊച്ചിയിൽ സംവദിക്കുന്നുണ്ട്. ക്ലോക്ക് ടവർ നിർമ്മാണകാലത്തെ സുഗന്ധവ്യഞ്ജന വ്യാപാരപാരമ്പര്യത്തെയാണ് സ്പെസ് ഹൗസിലെ ചുണ്ടെഴുത്തിൽ പുനർനിർമ്മിക്കുന്നത്. പക്ഷേ അതൊരു തനിയാവർത്തനമല്ല. സ്പെസ് ഹൗസിലെ ചുണ്ടെഴുത്തിൽ സന്നിഹിതമായിരിക്കുന്ന ഭാഷാസഞ്ചയം പരിശോധിച്ചാൽ പൂർവകാലരീതികളുടെ സാംസ്കാരികത്തുടർച്ചയും സ്വാധീനവും കണ്ടെത്താൻ കഴിയുമെന്നു മാത്രം. അതായത് ക്ലോക്ക് ടവറിന്റെ സംഖ്യാവാ

ക്കകളിൽ ഗുപ്തമാക്കപ്പെട്ട കച്ചവട-സാമ്പത്തിക ബന്ധങ്ങൾ സ്പെസ് ഹൗസിലെ ചൂണ്ടഴുത്തിൽ അനാവരണം ചെയ്യുന്നു. 17, 18 നൂറ്റാണ്ടുകളിലെ കൊച്ചിയിലെ നാഗരികതയുടെ, അവിടെ നടന്ന ക്രയവിക്രയത്തിന്റെ നിഴൽ സ്പെസ് ഹൗസിലെ ചൂണ്ടഴുത്തിൽ പതിയുന്നു. ഇവിടെയൊരു രാഷ്ട്രീയമുഖം കൂടിയുണ്ട്. ഫോർട്ടുകൊച്ചി-മട്ടാഞ്ചേരി പ്രദേശം പശ്ചിമകൊച്ചിയെന്ന നിലയിൽ തരംതാഴ്ന്നപ്പട്ടമ്പോൾ, മുഖ്യധാരയിലെ കൊച്ചിയിൽ നിന്നു ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടമ്പോൾ പ്രബലമായ നിർമ്മിതിയുടെ മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കപ്പുറത്തു ചെറുത്തുനില്പിന്റെയും ആവിഷ്കരണത്തിന്റെയും സ്വത്വരൂപീകരണത്തിന്റെയും ഇടം കൂടി രൂപീകരിക്കുന്നു. ഭൗതികമായി ദൃശ്യമാകാത്തതും എന്നാൽ പെരുമാറ്റത്തിലും ഇട നിർമ്മിതിയിലും സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നതാണ് മേൽ പറഞ്ഞ പൈതൃകത്തിന്റെ നിഴൽ. ഇത്തരത്തിലുള്ള നിഴൽ ഇടങ്ങളുടെ (Shadow Space) ഇടനിലയായി കൂടി ചൂണ്ടഴുത്തുകൾ മാറുന്നു. കൊച്ചിയുടെ ചരിത്രപഠനത്തിലും പൈതൃകാന്വേഷണത്തിലും ചൂണ്ടഴുത്തുകളുടെ ഇത്തരത്തിലുള്ള സംവേദനങ്ങളും നിഴൽ ഇടങ്ങളുടെ സാംസ്കാരികപ്രാധാന്യവും പരിഗണിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ചൂണ്ടഴുത്തുകളും രൂപവിചാരങ്ങളും

ഈ രണ്ടു ചൂണ്ടഴുത്തുകളിലും കാണുന്ന വൈവിധ്യങ്ങൾ ചൂണ്ടഴുത്തുകൾ നിൽക്കുന്ന സ്ഥലവും ഇടപരമായ സാമൂഹ്യക്രമം (Spacial regime) കൊണ്ടും ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. സിനഗോഗിൽ നിൽക്കുന്ന സ്ഥലം ശ്രദ്ധിക്കുക. സിനഗോഗിന്റെ മതിലിനപ്പുറം കൊച്ചി രാജാവും കുടുംബവും ആരാധിക്കുന്ന പഴയന്നൂർ ശ്രീകൃഷ്ണക്ഷേത്രമാണ്. അതിനപ്പുറത്തു ജൂതരുടെ സംരക്ഷകനായിരുന്ന കൊച്ചി രാജാവിന്റെ കൊട്ടാരവും. ഇവയെല്ലാം സിനഗോഗിലെ ചൂണ്ടഴുത്തുകളെ സ്വാധീനിക്കുന്ന പ്രവർത്തകങ്ങളാണ്. ക്ലോക്ക് ടവറിലെ ഭാഷകൾ ജൂതരുടെ മതജീവിതവുമായും വ്യാപാര ഇടപെടലുകളുമായും അതിലുപരി ദൈനംദിനജീവിതവുമായും ബന്ധപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നു. ഇത്തരമൊരു വൈകാരികാനുഭവമാണ് ഇവിടെ പ്രകടം. കടിയേറ്റ സമൂഹമെന്ന നിലയിലും ന്യൂനപക്ഷ സമൂഹമെന്ന നിലയിലും അവരുടെ ഭാഷാ വ്യവഹാരങ്ങളുമായി

ബന്ധപ്പെട്ട വൈകാരികധാരണകളും ദൃശ്യധാരണകളും വിശകലനം ചെയ്താൽ പ്രതീക്ഷകളെ മുൻകാലവുമായി സംയോജിപ്പിച്ചാണ് സിനഗോഗിലെ ചൂണ്ടെടുത്തിന്റെ നില്പെന്നു വ്യക്തമാകും. ഈ ചൂണ്ടെടുത്തിലെ ചരിത്രാനുഭവങ്ങളെ സ്വരൂപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന സ്പെസ് ഹൗസിലെ ചൂണ്ടെടുത്തു നിൽക്കുന്നത് ജൂതത്തെത്തലിലെ വിവിധ വ്യാപാരശാലകൾക്കിടയിലാണ്. സ്പെസ് ഹൗസിലെ ചൂണ്ടെടുത്തിൽ തങ്ങളുടെ സമകാലികാവശ്യങ്ങളെ ഭൂതകാലത്തിൽ അന്വേഷിക്കുകയും ആ ആവശ്യങ്ങൾക്കിണങ്ങുംവിധം ഭൂതകാലത്തെ പുനരവതരിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഡച്ചഭരണത്തിനു ശേഷം ഇംഗ്ലീഷ് ഈസ്റ്റ് ഇന്ത്യാ കമ്പനിക്കു പ്രദേശങ്ങൾ അധീനമാകുന്നതിലൂടെ പുതിയ അധീശത്വത്തിലേക്കു കേരളം വഴി മാറി. അതുവരെ കച്ചവട മേൽക്കൈ ഉണ്ടായിരുന്ന ജൂതന്മാരും മുസ്ലിങ്ങളുമെല്ലാം അരികുവയ്ക്കപ്പെട്ടു. പുതിയ സാമ്പത്തിക ഇടപാടുകളിൽ പുതിയൊരു സാമൂഹ്യക്രമം ഉണ്ടായി. ജൂഡ്സ് കൂപ്പ്മാൻ (Joodsche Coopman) എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ചിരുന്ന ഐസേക്കിയൽ റഹാബിയുടെ കച്ചവടപാരമ്പര്യം പിൻഗാമികളിലേക്കു എത്തുമ്പോഴേക്കും നിലനിന്നിരുന്ന വ്യാപാര ബന്ധങ്ങൾ തകരുകയും ജന്മിത്തത്തിലൂന്നിയുള്ള പുതിയ വ്യവസ്ഥ ഉടലെടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ സമയത്ത് കൊച്ചിയിലെ ജൂതന്മാരെക്കുറിച്ച് “പണമിടപാടുകാര്യത്തിൽ ജന്മനാ ഉള്ള സാമർത്ഥ്യം കൊച്ചിയിലെ ജൂതന്മാർക്ക് ഉണ്ടെന്ന് പറയാൻ വയ്യ” (ഭാസ്കരനണ്ണി, 2000: 430- 431) എന്ന നിലയിലേക്കു കാര്യങ്ങൾ പോയി. കൊച്ചിയെ സംബന്ധിച്ച് ഇത്തരം മാറ്റങ്ങൾ നിർണ്ണായകമാണ്. ഈ മാറ്റങ്ങളുടെ പ്രതിഫലനമാണ് ചൂണ്ടെടുത്തുകളിലും കാണുന്നത്.

സിനഗോഗിലെ ചൂണ്ടെടുത്തുകളിലെ ചരിത്രമുദ്രകളെ സൂക്ഷ്മതലത്തിൽ പരിശോധിച്ചാൽ അവയിലെ അനുഭവബോധം ഇന്ന് ആ പ്രദേശത്തിന്റെ മാറ്റുന്ന വിനിമയമൂല്യത്തെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതു കൂടുതൽ വ്യക്തമാക്കാൻ നമുക്കു ഈ ചൂണ്ടെടുത്തുകളുടെ രൂപത്തിലേക്കു ശ്രദ്ധ തിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ചൂണ്ടെടുത്തുകളുടെ രൂപത്തെത്തന്നെ അടിസ്ഥാനപരമായ ചരിത്രബന്ധമായി കാണാം. നാലുവശങ്ങൾ ചേരുന്നിടത്താണ്

ക്ലോക്ക് ടവർ ഇവിടെ പൂർത്തിയാകുന്നത്. ഇവിടെത്തെളിയുന്ന ഭാഷാചിഹ്നങ്ങൾ മറ്റു ചൂണ്ടുതുരുപങ്ങളിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമാണ്. സാധാരണ നമ്മൾ കാണുന്ന മേൽ-കീഴ്, ഇടം-വലം വിന്യാസക്രമമല്ല സിനഗോഗിലേത്. മറിച്ച് ചാക്രികമായിട്ടാണ് ഭാഷാചിഹ്നങ്ങൾ (അക്കങ്ങൾ) അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. അതായത്, ഇടക്കും എവിടെയെന്ന് കൽപിക്കാനാവില്ല (നിലവിൽ ഒരുവശം ഇല്ലെങ്കിലും). ഇവിടെ സഹകരണത്തിലൂടെ തുല്യത സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നു. സ്പെസ് ഹൗസിന്റെ ചൂണ്ടുത്തിലാകട്ടെ തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായ രീതിയിലാണ് ഭാഷാരൂപങ്ങളെ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. 'പദസൂര്യ'(Word Sun)ന്റെ മാതൃകയിൽ കേന്ദ്രസ്ഥാനത്തു ഇംഗ്ലീഷും ചുറ്റും 20 ഭാഷകളുമാണ് നമ്മൾ കാണുന്നത്. ഈ 20 ഭാഷകൾക്കും ഒരേ വലുപ്പമാണെന്നതും ഇംഗ്ലീഷ് ഇവയിൽ നിന്നെല്ലാം വ്യത്യസ്തമായി മറ്റു ഭാഷകളേക്കാൾ വലുപ്പത്തിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നതും ശ്രദ്ധിക്കുക. ലോകത്തുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട ഭാഷകൾ രേഖപ്പെടുത്തുവാൻ ഇംഗ്ലീഷിന്റെ സാന്നിധ്യവും അത് അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന രീതിയും പ്രബലമായ ബോധത്തെ വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഇവിടെ ചൂണ്ടുതുരുകളുടെ രൂപത്തിലും കാലികമായ പരിണാമം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വ്യക്തമാണല്ലോ. ഈ പരിണാമ പ്രക്രിയ തിരിച്ചറിയാതെ പോവുകയാണെങ്കിൽ സാമൂഹ്യനിർമ്മിതിയിൽ ഇടപെടുന്ന പലതരം അധികാരരൂപങ്ങളെ നമ്മൾ അറിയാതെ പോകും. പുറമേക്ക് പരസ്പര വിരുദ്ധമെന്നു തോന്നുന്ന ഈ ചൂണ്ടുതുരുകൾ പൊതുവായി പങ്കുവയ്ക്കുന്ന ഉള്ളടക്കങ്ങളുണ്ട്. അതിലൊന്ന് ഭാഷാഭൈരിധ്യമാണ്. മറ്റൊന്ന്, കൊച്ചിയുടെ സുഗന്ധവ്യഞ്ജനവ്യാപാരപാരമ്പര്യത്തെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു എന്നതാണ്. ഓരോ ചൂണ്ടുത്തിലും എഴുതപ്പെട്ട കാലത്തെ നാനാതരം ബന്ധങ്ങൾ കൂടിക്കലരുന്നു. ടവറിലെ ഓരോ ഭാഷാ പ്രാതിനിധ്യവും ആധികാരിക കർത്തൃത്വങ്ങളായി മാറുന്നു. പക്ഷേ സ്പെസ് ഹൗസിൽ പല ഭാഷകളുടെ കൂട്ടിക്കെട്ടൽ രൂപപരമായി മാത്രം സംഭവിക്കുന്നു. ചൂണ്ടുതുരുകൾ പഴയരൂപത്തിൽനിന്നു വിട്ടതൽ നേടി പുതുക്കാലത്തോടു പുതുരൂപത്തിൽ സംവദിക്കുന്നു. അപ്പോഴും ഉള്ളടക്കത്തിന്റെ തലത്തിലും മറ്റും നിലനിൽക്കുന്ന നൈരന്തര്യത്തിന്റെ സൂചകങ്ങളെ ഗൗരവത്തോടെ കാണണം.

1760 കളിലെ ക്ലോക്ക് ടവറിലെ ഭാഷകളുടെ പ്രാതിനിധ്യ ഭാവമല്ല, സ്പെസ് ഹൗസിലെ ഭാഷകളിലുള്ളത്. 'ആഗോളഭാഷ' എന്ന നിലയിൽ ഇംഗ്ലീഷിലൂടെ തെളിയുന്ന കൊളോണിയൽ പ്രാതിനിധ്യം അധീശത്വത്തിന്റേതാണ്. ഇന്നതു മാനകമായി മാറിയിരിക്കുന്നു. "കോളണീകരണഘട്ടംവരെ അറബിയിലായിരുന്ന കേരളതീരത്തെ കച്ചവടഭാഷ. ഇന്ന് ഇംഗ്ലീഷിനു കേരളക്കരയിലുള്ള സ്ഥാനം. ഈ ഘട്ടത്തിൽ മലയാളിക്കു ലോകം കാണാൻ അറബി ഉപകരിച്ചു. നസ്രാണി, സുറിയാനി തുടങ്ങിയ വാക്കുകൾ അറബിയിൽനിന്നു മലയാളം കടമെടുത്തതാണ്. പ്രാചീന കേരളക്രൈസ്തവസമൂഹവും അവരുടെ ആരാധനഭാഷയും മലയാളിയുടെ 'പ്രത്യക്ഷ'ജ്ഞാനമായത് അറബിയിലൂടെയാണ് എന്നത് അക്കാലത്ത് അറബിക്കു കേരളതീരത്തുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥാനം വെളിവാക്കുന്നു" (സ്കറിയാ സക്കറിയാ, 2019: 916). ക്ലോക്ക് ടവറിലെ ചുണ്ടെഴുത്തിലെ അറബിയുടെ 'അഭാവ'വും സ്പെസ് ഹൗസിലെ ചുണ്ടെഴുത്തിലെ ഇംഗ്ലീഷിന്റെ 'ഉദയ'വും മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രസ്താവനയുമായി ചേർത്തു വായിക്കാവുന്നതാണ്. മാത്രമല്ല ക്ലോക്ക് ടവറിൽ മലയാളമുള്ളപ്പോൾ സ്പെസ് ഹൗസിൽ 'സ്പെസ്' എന്ന വാക്ക് മലയാളഭാഷയിൽ വരുന്നില്ലെന്നും ശ്രദ്ധിക്കണം. ഇവിടെ പുതിയ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ ശക്തപ്പെട്ടുവരുന്ന ഇത്തരം പലതരം താത്പര്യങ്ങളെ അതിജീവന ശ്രമങ്ങൾ എന്ന നിലയിൽകൂടി പരിഗണിക്കണം. അപ്പോൾ പലപ്പോഴും സ്ഥലവും ഭാഷയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം വളരെ ദുർഘടമായി, സാങ്കേതികമായി മാറുന്ന സന്ദർഭങ്ങളും കാണാം. ഇത്തരത്തിൽ കൊച്ചിയുടെ ജീവിതത്തിലെ അനേകം വ്യവഹാരങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് ഭാഷകൾ ചുണ്ടെഴുത്തുകളിൽ വരുന്നത്.

കൊച്ചിയുടെ ചരിത്രത്തിൽ രാഷ്ട്രീയമായ ഇടപെടലുകളിൽ തള്ളൽ/ കൊള്ളൽ പ്രക്രിയയുടെ ഒരു തലം ഉണ്ട്. അധികാരവാഴ്ചയ്ക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ശ്രമങ്ങളിലെല്ലാം നമുക്കിതു കാണാം. അതനുസരിച്ച് ചുണ്ടെഴുത്തുകളിലെ ഭാഷയിലും വ്യത്യാസം വന്നു. കൊളോണിയനന്തരകാലത്ത് കൊച്ചിയുടെ വ്യാപാരനയത്തിൽ വന്ന മാറ്റങ്ങൾ ഭാഷാനയങ്ങളെയും സ്വാധീനിച്ചു. അതുകൊണ്ട് ചുണ്ടെഴുത്തുകൾ പല തരം സാമ്പത്തിക ഇട നിർമ്മിതിയിലെ ഇടനിലയായി കടന്നുവരുന്നു. ഇവിടെ കൊച്ചിയുടെ ചരിത്രപദ

വിയും അവിടെ വസിക്കുന്നവരുടെ അനുഭവങ്ങളും വിനിമയങ്ങളും ആവിഷ്കാരരൂപമായി ചൂണ്ടെടുത്തുകളിൽ കാണാം. ഓരോ ചൂണ്ടെടുത്തുകളും ആവശ്യത്തിനനുസരിച്ച് പുനരുല്പാദിപ്പിക്കാൻ ശേഷിയുള്ള കാലാവസ്ഥയിലാണ് നിലനിൽക്കുന്നതെങ്കിൽ അവ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഇവിടെ ചൂണ്ടെടുത്തുകളെ കേവലം ഭൗതികവസ്തുവായി മാത്രം കാണാനാവില്ല. ചൂണ്ടെടുത്തുകളെ നമുക്കു മുന്നിൽ വെളിവാക്കുന്ന വിവരങ്ങളെ മുൻനിർത്തി മാത്രം മനസ്സിലാക്കരുത്. 'സമയം കാണിക്കുക' എന്ന ക്ലോക്ക് ടവറിന്റെ ലക്ഷ്യവും 'ഇവിടെ സുഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങൾ ലഭിക്കും' എന്ന സ്പെസ് ഹൗസിലെ ചൂണ്ടെടുത്ത് നൽകുന്ന വിവരവും ചൂണ്ടെടുത്തുകൾ പങ്കുവയ്ക്കുന്ന ലളിതമായ വ്യാഖ്യാനങ്ങളാണ്. ഇവിടെ സാമൂഹ്യപ്രയോഗത്തിൽ ഭാഗമാകുന്ന ചിന്തകളായി കൂടി ചൂണ്ടെടുത്തുകളെ കാണേണ്ടതുണ്ട്. ചൂണ്ടെടുത്തുകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്ന ദേശങ്ങളുടെ നിർവ്വചനങ്ങൾ സാർവ്വകാലികമായിരിക്കയില്ല. അതിനാൽ പലതരം യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാൻ നിർവാഹകശേഷിയുള്ള ഒന്നായി ചൂണ്ടെടുത്തുകളെ ചരിത്രവിജ്ഞാനീയത്തിൽ പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ചൂണ്ടെടുത്തുകളുടെ ചരിത്രം നോക്കുന്നതിലുപരി ചൂണ്ടെടുത്തുകൾ തന്നെ ചരിത്രമാണ് എന്ന നിലയിൽ പരിഗണിക്കണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ അതിന്റെ ചരിത്രമൂല്യം കണ്ടെത്താനാകൂ. അതുകൊണ്ട് ചൂണ്ടെടുത്തിനെ കേവല പ്രതിനിധാനം മാത്രമായിട്ടല്ല ചരിത്രത്തിലെ നിർമ്മാണഘടകമായിട്ടാണ് പരിഗണിക്കേണ്ടത്.

കുറിപ്പുകൾ

1. ഇവിടെ ഫിഷൽ സൂചിപ്പിച്ച പോർത്തുഗീസ് രേഖകളിലെ കൊച്ചി എന്നതുകൊണ്ടു ഉദ്ദേശിച്ചത് കൊച്ചിരാജ്യമാണോ അതോ ഫോർട്ട് കൊച്ചി - മട്ടാഞ്ചേരി പ്രദേശമാണോ എന്നതിൽ സംശയമുണ്ട്. ഏതായാലും പോർത്തുഗീസ് അധിനിവേശത്തിനുമുമ്പ് കൊടുങ്ങല്ലൂരിനോടൊപ്പം പല തീരദേശനഗരങ്ങളിലും ജൂതസമൂഹങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് ബാർബറ കുറിക്കുന്നു (Barbara, 1995:30).
2. "കേരളീയ ജൂതരെ കൊച്ചിക്കാർ എന്ന് വിളിക്കുന്നതിൽ പരിമിതിയുണ്ട്. കൊച്ചിയിലെ ജൂതത്തെരുവിലുണ്ടായിരുന്ന മൂന്നുപള്ളികൾക്കു പുറമെ അഞ്ചു പള്ളികൾ കൂടി സജീവമായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു."

ത്തിച്ചിരുന്നു. എറണാകുളത്തെ ജൂതത്തെരുവിൽ തെക്കുംഭാഗം പള്ളിയും കടവുംഭാഗം പള്ളിയുമുണ്ട്. ചേന്ദമംഗലത്തും മാളയിലും പറവൂരും ധാരാളം ജൂതർ ഒത്തുചേർന്നിരുന്ന പള്ളികളുമുണ്ട്” (സ്കറിയാ സക്കറിയ, 2005: 18).

3. മട്ടാഞ്ചേരിയിൽ പരദേശി സിനഗോഗിനെ കൂടാതെ രണ്ടു സിനഗോഗുകൾ കൂടി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു. തെക്കുംഭാഗം സിനഗോഗും കടവുംഭാഗം സിനഗോഗും. തെക്കുംഭാഗം സിനഗോഗ് പരദേശി സിനഗോഗിനു സമീപം ആയിരുന്നു. ഈ കെട്ടിടം ഇന്നില്ല. കടവുംഭാഗം സിനഗോഗ് നിലവിലുണ്ടെങ്കിലും നോക്കി നടത്താൻ ആളില്ലാതെ അടച്ചുപൂട്ടി.
4. യൂറോപ്യൻ പാരമ്പര്യം പേരുന്ന ജൂതരുടെ പിന്തുടർച്ചക്കാരായ Samuel Castiel, David Bellila, Joseph Levi തുടങ്ങിയവർ എ.ഡി. 1568 ൽ ഇന്തോ-യൂറോപ്യൻ വാസ്തുശീലിൽ നിർമ്മിച്ചതാണ് മട്ടാഞ്ചേരി കൊട്ടാരത്തിന് സമീപം നിലകൊള്ളുന്ന സിനഗോഗ്. വളരെ ഉയരം ഉള്ളതും ചെരിഞ്ഞ മേൽക്കൂരയോടു കൂടിയതുമായി കെട്ടിടം ചൈനീസ് തറയോടുകൾ പാകി മനോഹരമാക്കിയിരിക്കുന്നു.
5. സിനഗോഗിലെ ക്ലോക്ക് ടവറിൽ അറബി അക്കങ്ങൾ ഉള്ള ക്ലോക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നാണ് പരദേശി സിനഗോഗിനെ മുൻനിർത്തിയ പഠനങ്ങളിലെല്ലാം കാണുന്നത്. സാഹചര്യത്തെളിവുകളും അതാണ് ശരിവയ്ക്കുന്നത്. കാരണം കൊച്ചിയിലെ ജൂതരുടെ പരമ്പരാഗതമായ കലണ്ടറിൽ ക്ലോക്ക് ടവറിലെ ഭാഷകളുടെ സമന്വയം പോലെ ഗ്രിഗോറിയൻ, ഹിബ്രു, മലയാളം മാസങ്ങൾക്കു പുറമേ കലണ്ടറിൽ അറബി മാസങ്ങളുടെ പേരും പറയുന്നുണ്ട്. CE 1871-72 കാലയളവിലെ കലണ്ടറിന്റെ ഒരു ഭാഗം ചരിത്രാന്വേഷകനായ തൗഫിക് സക്കറിയ പങ്കുവയ്ക്കുന്നുണ്ട്. നോക്കുക: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02YHAFXQZFLWRgFqCC2rcal2iRp6S4b3pr2tVgCzN1itnYzPqjRz7B127QNcn1oRQzl&id=1201831366&mibextid=Nif5oz July 26 2023.

ഗ്രന്ഥസൂചി

- അബൂബക്കർ, പി. എ., 2020 ‘വരമൊഴിയുടെ വഴിയടയാളങ്ങൾ’, *പച്ചക്കുതിര*, ഒക്ടോബർ-2020
- പോൾ മണലിൽ, 2006 *കേരളത്തിലെ ഭാഷാ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ*, മാതൃഭൂമി ബുക്സ്, കോഴിക്കോട്.

- ബോണി തോമസ്, 2017 *കൊച്ചിക്കാർ*, പ്രണത ബുക്സ്, കൊച്ചി.
- ഭാസ്കരൻണി, പി., 2000 *പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ കേരളം*, കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി, തൃശ്ശൂർ.
- മാധവൻ, എൻ. എസ്., 2022 'കൊച്ചിയുടെ ചരിത്രവർത്തമാനങ്ങൾ', *സത്യഭീപം* 2022 മെയ് 4.
- സ്കറിയാ സക്കറിയ, ഒഫീറ ഗംലിയേൽ, (സമ്പാദനം, പഠനം) 2005 *കാർകശലി - ധൈര്യം*, ബെൻസി ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, ജറുസലം.
- സ്കറിയാ സക്കറിയ, 2019 *മലയാളവഴികൾ*, സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം, കോട്ടയം.
- Barbara C. Johnson, 1986 'The Emperor's Welcome: Reconsideration of an Origin Theme in Cochin Jewish folklore', In Timberg, Thomas A. (Ed), *Jews in India*, Vikas publishing House, New Delhi, 161- 176.
- Barbara C. Johnson, 1995 'The Cochin Jews of Kerala In The Jews of India, Orpa Slapak' (Ed), *The Israel Museum*, Jerusalem. 27-35.
- Ben- Rafael, E. Shohamy, E., Amara, M. H. and Trumper-Hecht, N. 2006 'Linguistic Landscape as Symbolic Construction of the Public Space: The Case of Israel', *International Journal of Multilingualism* Vol.3, P. 7-30.
- Cornfield, Penelope J. (Ed.), 1991 *Language, History and Class*, Cambridge University Press, USA.
- Fischel, Walter J, 1962 'Cochin in Jewish History: Prolegomena to a History of the Jews in India', *Proceedings of the American Academy for Jewish Research*, Vol. 30 (1962), pp. 37-59.
- Fischel, Walter J, 1968 'The exploration of the Jewish Antiquities of Cochin on the Malabar Coast' *Cochin Synagogue Quater Centenary Celebrations*, Kerala History Association & The Cochin Synagogue Quatercentenary Committee, Cochin.
- Fischel, Walter J, 1971 'The Contribution of the Cochin Jews to South Indian and Jewish Civilization', In *Cochin Synagogue Quatercentenary Celebrations*, Kerala History Association & The Cochin Synagogue Quatercentenary Committee, Cochin.
- Narayanan M G S, 1972 *Cultural Symbiosis in Kerala*, Kerala Historical Society, Trivandrum.
- 2006 'Semitic Creeds and the Concept of Religion in Kerala', *Thapasam* Vol. 1/Issue 4/April 2006, 790-796.

- Panikkar K.M., 2020, Malabar and the Dutch, Life Span Publishers and Distributors, New Delhi.
- Segal, J. B., 1993 *A History of the Jews of Cochin*, Vallentine Mitchell, USA.
- Shohamy, E., & Gorter, D. (Eds.). 2009 *Linguistic landscape: Expanding the Scenery*, Routledge, New York.

9633046646
sajumnr89@gmail.com